

Bilimsel Çalışmaların Eğitim Öğretim Faaliyetlerine Yansımaları: Öğretmen Görüşleri

Reflection of Scientific Studies on Educational Activities: Teachers' Views

Zeynep ŞİMŞİR GÖKALP

ÖZ

Son yıllarda ülkemizde bilimsel yayın sayısında niceliksel bir artış olmakla beraber yayınların niteliği ve uygulamalara yansımaları tartışılan bir konu hâline gelmiştir. Bu araştırmanın amacı Millî Eğitim Bakanlığına bağlı çeşitli okullarda görev yapan ve lisansüstü eğitime devam eden öğretmenlerin Eğitim Fakültelerinde yapılan araştırmalara dair görüşlerini almak ve tespit edilen sorunlardan hareketle öğretmenlerin önerilerini ortaya koymaktır. Nitel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilen bu çalışmada durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda öğretmenlik yapan ve aynı zamanda Eğitim Fakültesinde lisansüstü eğitime devam eden (yüksek lisans-doktora) 20 öğretmenden oluşmaktadır. Katılımcıların araştırmaya dâhil edilmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler öğretmenlerle yapılan yüz yüze görüşmeler aracılığı ile toplanmış, ardından içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Yapılan içerik analizi sonuçlarına göre, öğretmenlerin çoğu lisansüstü eğitim yaptığı için yürütülen bilimsel çalışmalardan haberdar olabilmektedir. Fakat lisansüstü eğitime katılmayan öğretmenlerin çoğu yapılan çalışmalardan yeterince haberdar değildir. Öğretmenlerin bilimsel çalışmalardan haberdar edilebilmesi için getirmiş oldukları başlıca öneriler; kongre, seminer ve konferans düzenlenmesi, akademisyenler tarafından okul ziyaretleri yapılması, Millî Eğitim Bakanlığı ile üniversitelerin işbirliği yapması, öğretmenlere bilgilendirici broşür dağıtılması, yapılan çalışmaların okulların sitesinde yayımlanması ve hizmet içi eğitim programları düzenlenmesi şeklindedir. Öğretmenlerin bilimsel çalışmalara ilişkin görüşleri çoğunlukla olumsuz olmakla birlikte bilimsel çalışmaların uygulamaya dönüşmesine ilişkin birtakım önerilerde bulunmuşlardır.

Anahtar Sözcükler: Bilimsel çalışmalar, Eğitim-öğretim faaliyetleri, Öğretmen görüşleri, Durum çalışması, Eğitim araştırmaları

ABSTRACT

Although the number of scientific publications in our country has increased in recent years, the quality of those publications and their reflection on practices have become a topic of debate. The purpose of this study is to discover the views of teachers who work in various schools affiliated with the Ministry of National Education and who have received postgraduate education on the research conducted in the Faculties of Education, as well as to present the teachers' suggestions based on the problems identified. The case study design was used in this research, which was carried out with the qualitative research method. The research's study group comprises 20 teachers who work in Ministry of National Education-affiliated schools while also studying postgraduate education (master's and Ph.D.) at the Faculty of Education. To include the participants in the study, the maximum variation sampling approach, which is one of the purposive sampling methods, was utilized. Face-to-face interviews with teachers were used to collect data, which was subsequently analyzed using a content analysis method. Most teachers, according to the results of the content analysis, are informed of academic studies since they have postgraduate education. However, the majority of teachers who do not attend postgraduate education are uninformed of the studies.

Şimşir Gökalp Z., (2021). Bilimsel çalışmaların eğitim öğretim faaliyetlerine yansımaları: öğretmen görüşleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*, 11(3), 581-591. <https://doi.org/10.5961/jhes.2021.477>

Bu araştırma 7-10 Haziran 2021 tarihleri arasında VIII. International Eurasian Educational Research Congress'de (EJER) online bildiri olarak sunulmuştur. *This study was presented as an online presentation at VIII. International Eurasian Educational Research Congress (EJER) was held from 7-10 June 2021.*

Zeynep Şimşir Gökalp (✉)

ORCID ID: 0000-0003-2353-8922

Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Konya, Türkiye
Selçuk University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Konya, Turkey
zey.simsir.93@gmail.com

Geliş Tarihi/Received : 21.09.2021

Kabul Tarihi/Accepted : 05.11.2021

Teachers' main suggestions for staying informed about scientific studies include organizing congresses, seminars, and conferences, having academicians visit schools, cooperating between the Ministry of National Education and universities, providing teachers with informative brochures, publishing studies on school websites, and organizing in-service training programs. Although teachers' views about scientific studies were mostly negative, they did make several recommendations for putting scientific studies into practice.

Keywords: Scientific studies, Educational activities, Teacher opinions, Case study, Educational research

GİRİŞ

Toplumda saygın bir konuma sahip olan üniversiteler, bilgi üretmek amacıyla kurulan ve toplumsal gelişimin lokomotif rolünü üstlenen kurumlardır (Günay, 2004; Erdem, 2013). Günay (2004) üniversitelerin yaptıkları çalışmalarda uygulamaya yönelik bir yarar ya da faydaya dönük bir amaç gütmekten ziyade hakikat (doğru bilgi) peşinde olduğunu vurgulamaktadır. Ancak dünyadaki trendlerin değişmesi ve dönüşmesi, teknolojik gelişmeler, küreselleşme üniversitelerin değişimini de beraberinde getirmiştir. "Bilim için bilim" anlayışı terk edilerek "bilim insanlık içindir" anlayışı benimsenmeye başlanmış ve böylece üniversiteler sahada daha aktif hâle gelmiştir (Alkan, 2014). Bu bakımdan alanyazında, üniversitelere pek çok misyonun yüklendiği vurgulanmıştır (Pedro, 2009).

Üniversiteler bilgiyi üreten, öğreten, sunan ve yayan kurumlar olmasının yanında küresel, bölgesel ve yöresel olarak toplumun ekonomik ve sosyal refahını artırmayı hedefleyen, eğitim-öğretim faaliyetleri aracılığı ile seçkin kadrolar yetiştiren, sanayide istihdam edilecek nitelikli beyin gücünü yetiştiren, eğitimden sağlığa kadar pek çok sektöre yarar sağlayacak bilgi ve teknolojileri geliştiren, pekçok sektörle işbirliği yapan kurumlardır (Durukan, 2004; Erdem, 2013; Sakıncı & Bursalıoğlu, 2012). Özetle, günümüzde üniversitelerin görevleri bilimsel araştırma, eğitim-öğretim ve topluma hizmet olmak üzere üç başlık altında sınıflandırılabilir (Erdem, 2005; Erdem, 2013).

Devlet tarafından kurulan yükseköğretim kurumlarının anayasadaki (1982) amacı 130. maddede "Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek" şeklinde ifade edilmektedir (T.C. Anayasası, 1982). 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 12. Maddesine (1981) göre yükseköğretim kurumlarının görevleri (1) kalkınma hedefleri ve toplum ihtiyaçları gözetilerek bilimsel araştırma, yayın, eğitim öğretim ve danışmanlık yapmak, (2) insan gücü yetiştirme, kamuoyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak, modern gelişmeler konusunda toplumu aydınlatmak, (3) ülkedeki çeşitli eğitim-öğretim kurumlarına katkı sağlamak, (4) ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını araştırma konusu yaparak çözüm önerilerini sunmak, (5) sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak, (6)

eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak, yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak şeklinde sıralanmıştır.

Yukarıda bahsedilen yükseköğretim kurumlarının amaçları ve görevleri ışığında eğitim fakültelerinin işlevleri de aynı doğrultuda ele alınabilir. Bu bağlamda Akman (2019), eğitim fakültelerinin eğitim-öğretim faaliyetleri kapsamında pek çok bransa yönelik olarak pedagojik eğitim ve alan bilgisi eğitimi sağladığını; eğitim sorunlarına çözüm üretmek ve gelişmelere ayak uydurmak adına bilimsel çalışmalar yürüttüğünü; kültürün nesilden nesile gelecek kuşaklara aktarılması ve bunun başarılabilmesi için insan kaynağı yetiştirilmesi, toplumun sosyalleşmesi adına toplumsal işlevleri gerçekleştirdiğini vurgulamıştır. Ancak son yıllarda eğitim fakültelerinin bu işlevleri gerçekleştirme noktasında ne kadar başarılı olduğu tartışma konusu olmuştur. Özellikle yürütülen bilimsel araştırmaların niteliğinin düşük olması (Selvitopu, Kaya & Taş, 2018; Yıldırım, 2013), öğretmenleri donanımlı bir şekilde yetiştirmede yetersiz oluşu (Akdemir, 2013; Azar, 2011), eğitim fakültelerinin toplumdaki kopuk oluşu (Dippo, 2015), akademisyenlerin okullarla bağının zayıf oluşu (Sim, 2010; Şişman, 2009), yürütülen akademik çalışmaların okullardaki imkânları göz ardı etmesi ve öğretmenlerin akademisyenlerin yaptığı araştırmalardan uzak olması (Akman, 2019; Arslan, Serbest, & Yıldız, 2012) gibi problemler literatürde ele alınan konular arasındadır.

Bununla birlikte, eğitim fakültelerinde gözlenen problemlerin sadece eğitim fakültelerine özgü olmadığı, Türkiye'deki üniversitelerin genel sorunu olduğu söylenebilir. Örneğin, bilimsel yayınların niteliğinin düşük olması akademisyenin en önemli problemlerinden biridir (Al, 2008; Al, 2012; Atalay, 2019). Akademisyenler yoğun iş yükü, idari işler, performans baskısı, atama ve yükseltme koşulları, iş güvencesi sorunu ya da akademik faaliyetlerin bir araç değil amaç gibi görülmesi gibi sebeplerle kısa sürede yayın yaparak puan toplama yoluna gidebilmektedir (Atalay, 2019; Korkut, 2001). Bu durum üretilen çalışmaların niteliğinin, niceliğinin gerisinde kalmasına yol açmaktadır (Al, 2012; Atalay, 2019). Bu problemin yanı sıra üniversite-sanayi işbirliğinin yetersiz olması (Alkan, 2014), sanayiye katkılarının sınırlı olması (Yavuzçehre, 2016), işgücü piyasalarıyla üniversitelerin yeterli düzeyde ilişkilendirilmemesi, eğitim kalitesinin düşük olması (Şenses, 2007) araştırmacılar tarafından ele alınan problemlerdendir.

Üniversitelerin kalitesini tespit etmek için son yıllarda ulusal ve uluslararası sıralamalar gibi birtakım ölçütler kullanılmaktadır (Ağırlioğlu, 2012; Ak & Gülmez, 2006). Bu kapsamda üniversite-

teler sıralanırken her yıl birtakım ölçütler belirlenmekte, bilim dalları sınıflandırılmakta ve üniversiteler ile onların en başarılı bölümleri tespit edilmektedir (Ağırlioğlu, 2012). Örneğin, “Academic Ranking of World Universities” (2021) üniversiteleri değerlendirirken şu 6 nesnel ölçütü kullanmaktadır: (1) Mezun olanlardan alan ödülü ve Nobel ödülü kazanan sayısı, (2) Akademik personelden alan ödülü ve Nobel ödülü kazanan sayısı, (3) Clarivate Analytics tarafından seçilen yüksek atf alan araştırmacıların sayısı, (4) Nature and Science dergilerinde yayınlanan makale sayısı, (5) SSCI ve ESCI’da indekslenen makale sayısı, (6) Üniversitenin kişi başı performans düzeyi. Dünya çapında öne çıkan bir diğer üniversite değerlendirme kurumu olan “Times Higher Education World University Rankings” (2021) üniversitelerin araştırma, öğretim ve etki misyonuna sahip olduğunu vurgulayarak üniversiteleri öğretim, araştırma, bilgi aktarımı ve uluslararası durumlarına göre değerlendirmektedir. Bir diğer uluslararası kurum olan “US News and Reports” (2021) ise üniversitelerin araştırma performansına odaklanarak yayın ve atf sayısı doğrultusunda bir değerlendirme yapmaktadır. Ancak görüldüğü üzere bu kuruluşlar üniversiteleri niteliğine göre sıralarken akademik yayın performansını ön planda tutmaktadır.

Türkiye’deki üniversitelerin ve eğitim fakültelerinin kalitesi yukarıda sayılan uluslararası sıralamalara göre değerlendirildiğinde, dünya üniversitelerinin gerisinde kaldığını söylemek mümkündür. Bu durum Türkiye’de yapılan bilimsel çalışmaların yeterince nitelikli olmadığını doğrulamaktadır. Ancak akademik performansa odaklanan bu değerlendirmelerde üniversitelerin diğer işlevlerinin ihmal edildiği görülmektedir (Ağırlioğlu, 2012). Dolayısı ile bu araştırmada, yapılan bilimsel çalışmaların üniversitelerin görevlerinden olan; alandaki uygulamaları geliştirme, karşılaşılan sorunları çözme gibi işlevlerini yerine getirip getirmediğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma kapsamı eğitim araştırmaları ile sınırlandırılarak eğitim araştırmalarının eğitim-öğretim faaliyetlerine nasıl bir yansımaya olduğu keşfedilmeye çalışılmıştır.

Eğitim araştırmaları literatürü incelendiğinde, yapılan eğitim araştırmalarının eğitim-öğretim faaliyetlerine nasıl yansıdığını detaylı bir şekilde inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. İlgili literatürdeki araştırmaların eğitim araştırmalarına yönelik atf analizi (Karadağ vd., 2017), öğretmenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin genel görüşleri (Bas & Kivilcim, 2017; Ekiz, 2006; Ekiz & Yiğit, 2012) ve eğitim araştırmalarının sorunları (Yıldırım, 2013) gibi konulara odaklandığı tespit edilmiştir. Bu nedenle literatürde eğitim araştırmalarının uygulamalarda karşılığının olup olmadığına yönelik bir boşluk bulunmaktadır. Bu boşluğu doldurmak amacıyla bu araştırmada eğitim fakültelerinde yürütülen araştırmaların Millî Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı okullardaki eğitim-öğretim faaliyetlerine nasıl yansıdığı öğretmenlerin bakış açısı ile ele alınmıştır. Öğretmenlerin bu konudaki görüş, deneyim ve önerilerinin ortaya çıkarılması, Eğitim Fakültelerinin işlevlerini yerine getirme noktasındaki eksikliklerinin ve meydana gelen aksaklıkların tespit edilmesine katkı sağlayacaktır. Bu doğrultuda öğretmenlere, akademisyenlere ve politika yapıcılara yönelik öneriler empirik verilere dayalı olarak sunulabilecektir.

Bununla birlikte, araştırmının nitel yöntemle gerçekleştirilmesi öğretmenlerin kendilerini açıkça ifade etmesini ve görüşmelerden derinlemesine bilgi elde edilmesini sağlayacaktır. Ayrıca araştırmının yüksek lisans ve doktora eğitimi sürecinde olan öğretmenlerle gerçekleştirilmesi, öğretmenlerin hem akademideki işleyişi gözlemlene imkânına sahip olmaları hem de doğrudan alanda çalışmaları sebebiyle daha nitelikli bilgi edinilmesine olanak tanıyacaktır. Araştırmada, eğitim fakültelerinde yürütülen bilimsel çalışmaların (Tez, makale, proje, bildiri.. vb.) eğitim-öğretim faaliyetlerine ne düzeyde yansıdığını keşfetmek için şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmenler Eğitim Fakültelerinde yürütülen bilimsel çalışmalardan ne kadar haberdar olmaktadır?
2. Öğretmenlerin, Eğitim Fakültelerinde yürütülen bilimsel çalışmaların öğretmenlere nasıl ulaştırılabileceğine dair görüşleri nelerdir?
3. Öğretmenler Eğitim Fakültelerinde yürütülen bilimsel çalışmalar hakkında nasıl bir değerlendirme yapmaktadır? Bu konudaki görüşleri nelerdir?
4. Öğretmenlerin, Eğitim Fakültelerinde yürütülen bilimsel çalışmaların uygulamaya dönüşebilmesi konusundaki önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmının amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı çeşitli okullarda görev yapan ve lisansüstü eğitime devam eden öğretmenlerin Eğitim Fakültelerinde yapılan araştırmalara dair görüşlerini almak ve bu araştırmaların ne düzeyde uygulamaya dönüştüğünü incelemektir. Araştırma ayrıntılı ve derinlemesine bilgi almayı gerektirdiğinden dolayı nitel yöntemle gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmalar, insanların deneyimlerine ve deneyimlerini nasıl yorumladıklarına odaklanan, araştırmacının ayrıntılı ve derinlemesine bilgi toplamasına imkân tanıyan araştırmalardır (Merriam, 2018; Patton, 2014). Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması (örnek olay) deseni kullanılmıştır. Durum çalışması gerçek yaşamın, güncel bağlamın ya da ortamın içindeki sınırlı bir durumun derinlemesine araştırıldığı, bir durum betimlemesi ya da durum temalarının ortaya koyulduğu bir yaklaşımdır. Durum çalışmalarında analiz birimi tek bir durum ya da birden fazla durum olabilir (Creswell, 2013; Yin, 2009). Bu araştırmada tek bir durum bulunmaktadır.

Çalışma Grubu

Araştırmının çalışma grubu MEB’e bağlı okullarda öğretmenlik yapan ve aynı zamanda Konya ilinde bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesinde lisansüstü eğitime devam eden (yüksek lisans-doktora) 20 öğretmenden oluşmaktadır. Katılımcıların araştırmaya dâhil edilmesinde amaçlı örnekleme türlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örnekleme, problemi deneyimleyen bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtan örnekleme yöntemidir (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu yöntem problem hakkında farklı bakış açılarını bir araya getirerek çeşitlilik gösteren durumlar arasında ortak olguların olup olmadığını bulmaya

çalışmak ve problemin farklı boyutlarını ortaya koymak amacıyla kullanılmaktadır (Creswell, 2013; Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu bağlamda çalışma grubu oluşturulurken farklı branşlarda, farklı öğretim kademelerinde (okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise) çalışan, öğretmenlik deneyimi çeşitlilik gösteren ve farklı cinsiyette olan (8 erkek, 12 kadın) öğretmenler seçilmeye çalışılmıştır. Katılımcıların tamamı lisansüstü eğitime devam etmekte olup bir kısmı yüksek lisans, bir kısmı doktora yapmakta, bir kısmı tez döneminde bir kısmı da ders dönemindedir. Etik ilkeler gereği araştırmaya katılan öğretmenlerin isimleri verilmemiş, öğretmenler Ö1, Ö2,...Ö20 şeklinde kodlanmıştır.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmada öğretmenlerin görüşlerini ortaya koymak amacıyla, yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler açık uçlu ve sabit sorulardan oluşan, katılımcıların düşüncelerini kendi cümleleri ile ifade etmesine olanak tanıyan görüşmelerdir (Merriam, 2018; Yıldırım & Şimşek, 2013).

Veri toplama aracı geliştirilirken öncelikle derinlemesine literatür taraması yapılmış ve ardından nitel araştırma konusunda deneyimi olan üç öğretim üyesinin görüşüne başvurulmuştur. Veri toplama aracı, katılımcılara ilişkin bilgilerin alındığı giriş soruları ve araştırmanın amacı ile ilgili soruların yer aldığı temel sorular olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Veri toplama aracına son hâli verilmeden önce üç öğretmen ile pilot görüşme yapılmış ve görüşmelerde ortaya çıkan aksaklıklar göz önüne alınarak bazı sorular revize edilmiştir. Görüşme soruları Ek-1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Katılımcılara İlişkin Bilgiler

Katılımcı	Cinsiyet	Yaş	Branş	Öğretmenlik deneyimi	Lisansüstü eğitim
Ö1	Erkek	41	Türk Dili ve Edebiyatı	18 Yıl	Doktora
Ö2	Kadın	24	Din Kültürü	1 Yıl	Yüksek lisans
Ö3	Kadın	23	RPD	2 Yıl	Yüksek lisans
Ö4	Kadın	23	RPD	1 Yıl	Yüksek lisans
Ö5	Kadın	25	Okul Öncesi	4 Yıl	Yüksek lisans
Ö6	Kadın	25	Okul Öncesi	2 Yıl	Yüksek lisans
Ö7	Erkek	32	İngilizce	10 Yıl	Yüksek lisans
Ö8	Kadın	31	Matematik	8 Yıl	Yüksek lisans
Ö9	Kadın	22	Sınıf Öğretmeni	1 Yıl	Yüksek lisans
Ö10	Erkek	30	Özel Eğitim	8 Yıl	Yüksek lisans
Ö11	Kadın	30	Fen Bilgisi	2 Yıl	Yüksek lisans
Ö12	Kadın	26	Türkçe	2 Yıl	Yüksek lisans
Ö13	Erkek	26	Sınıf Öğretmeni	3 Yıl	Yüksek lisans
Ö14	Erkek	27	Türkçe	7Yıl	Yüksek lisans
Ö15	Kadın	23	İngilizce	2 Yıl	Yüksek lisans
Ö16	Kadın	27	Matematik	5 Yıl	Doktora
Ö17	Erkek	29	Sınıf Öğretmeni	7 Yıl	Doktora
Ö18	Kadın	25	Matematik	2 Yıl	Yüksek lisans
Ö19	Erkek	34	Özel Eğitim	11 Yıl	Doktora
Ö20	Erkek	30	Türk Dili ve Edebiyatı	1 Yıl	Doktora

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verileri Konya ilinde bir Eğitim Fakültesinde lisansüstü eğitime devam eden öğretmenlerden yaklaşık sekiz ay içerisinde toplanmıştır. Veri toplama aşamasına geçmeden önce çalışmanın yürütüldüğü ilgili üniversitenin Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kuruluna başvurulmuş, 30.3.2020 toplantı tarihi ve 2020/10 Nolu karar sayısı ile etik kurul onayı alınmıştır. Veriler yüz yüze yapılan görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Görüşmeler katılımcılar ve araştırmacının ortaklaşa belirlemiş olduğu zamanlarda gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler katılımcıların kendilerini rahat hissedebileceği bir ortamda, araştırmacının fakülteodasındaki odasında gerçekleştirilmiştir. Görüşme sürecinden önce katılımcılara araştırmanın amacı hakkında bilgi verilmiş ve görüşme sürecinde ses kaydı yapabilmek için izin alınmıştır. Araştırmacı yaptığı görüşmelerin ardından ses kayıtlarını çözümlenmiş ve bu aşamada veri analizi sürecine başlamıştır. Patton'a (2014) göre nitel araştırmalarda veri analizi veri toplama ile eş zamanlı bir şekilde yürütülmektedir.

Görüşmeler yoluyla elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizi herhangi bir yazılım kullanılmaksızın yazar tarafından el ile gerçekleştirilmiştir. İçerik analizindeki temel süreç birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde sınıflandırarak okuyucunun daha kolay anlayabileceği şekilde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Verilerin analizi esnasında tümevarımcı bir yaklaşım sergilenmiştir. Çözümlenen veriler öncelikle satır satır okunmuş ve metin içerisindeki ortak görüşler anlamlı bütünler

hâlinde kodlanmıştır. Ardından oluşturulan kodları bütün olarak ifade edebilecek kategoriler ve kategorilerin üstünde temalar oluşturulmuştur. Tema ve kategorilerin oluşturulmasında bir başka araştırmacıdan (yardımcı araştırmacı) yardım alınmıştır. Yardımcı araştırmacı oluşturulan tema ve kategoriler hakkında görüş ve önerilerini sunmuş ve görüş birliğine varıncaya kadar veri analizi sürecine devam edilmiştir. Son olarak, bulgular tablolar hâlinde sunularak yorumlanmıştır (Patton, 2014; Yıldırım & Şimşek, 2013).

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak için Yıldırım ve Şimşek (2013) tarafından önerilen ölçütler takip edilmiştir: (1) Araştırma bulgularının iç geçerliğini (inandırıcılık) artırmak için araştırmacı ve yardımcı araştırmacı veri analizi esnasında birlikte çalışmış ve zaman zaman uzman görüşüne başvurmuştur. Derin odaklı veriler toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış ve veri toplama süreci veriler doyum noktasına ulaşıncaya kadar sürdürülmüştür. Veri toplama işlemi tamamlandıktan sonra üye kontrolü için katılımcıların görüşlerine tekrar başvurulmuştur. (2) Araştırmanın dış geçerliğini (aktarılabirlik) sağlamak için örneklem seçiminde azami çeşitlilik oluşturmaya dikkat edilmiş, araştırmanın her adımı ayrıntılı olarak anlatılmış ve bulgular sunulurken katılımcılardan doğrudan alıntılar yapılmıştır. (3) Araştırmanın iç güvenirliliğini (tutarlılık) artırmak için analiz sürecinde bir yardımcı araştırmacının görüşlerine başvurulmuş ve analiz sonuçları üç uzmanın görüşüne sunulmuştur. (4) Dış güvenirliliğin (teyit edilebilirlik) artırmak için veri kaynağı olan katılımcılara ilişkin bilgiler sunulmuştur. Ayrıca nitel araştırmalarda dış güvenirliliğin sağlanmasında araştırmacıların rolü önemli olmaktadır (Merriam, 2018; Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu araştırmayı yürüten araştırmacı doktora mezunu olup doktora ders döneminde nitel araştırma dersini almıştır. Ayrıca nitel araştırma yapmaya ilişkin bilgi ve deneyimi bulunmaktadır.

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde toplanan verilerin analizine dair bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir. Bulgular katılımcılardan alınan doğrudan alıntılar yoluyla desteklenmiştir. Toplanan verilerin içerik analizi ile analiz edilmesi sonucu dört tema ortaya çıkmıştır: (a) Öğretmenlerin bilimsel çalışmalardan haberdar olma durumu, (b) Öğretmenlerin bilimsel çalışmaların öğretmenlere nasıl ulaştırılabileceğine dair görüşleri, (c) Öğretmenlerin bilimsel çalışmalara ilişkin görüşleri, (d) Öğretmenlerin bilimsel çalışmaların uygulamaya dönüşmesine ilişkin önerileri. Ayrıca ortaya çıkan bu temalar kendi içinde kategorilerden oluşmaktadır.

Öğretmenlerin Bilimsel Çalışmalardan Haberdar Olma Durumu

Tablo 2’de görüldüğü üzere öğretmenlerin çoğu (f=13) yapılan bilimsel çalışmalardan öğretmenlerin yeterince haberi olmadığını, kendilerinin ise lisansüstü eğitim yaptığı için okuduğunu ve takip ettiğini ifade etmiştir. Yani genel olarak MEB’e bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin çoğunun yapılan çalışmalar hakkında bilgisi yoktur. Örneğin Ö13 bu konudaki görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir: “Ben şu an yüksek lisans öğrencisi olduğum için benim alanımla ilgili olan şeyleri mecburen araştırıyorum, YÖK tezden ULAKBİM’den falan tarıyoruz kendi alanımızla ilgili olan makalelere ulaşıyorum. Bir yayın falan düştüğünde hemen böyle mail adresime falan gelme durumu olmuyor. Sadece kendi alanımla ilgili olanları arama motoruna yazdığımda ilgili makaleleri bulup okuyorum. Ama yüksek lisans yapmayan arkadaşlarım bu şekilde alanı olmadığı makaleler veya araştırmalar çok da araştırdığını düşünmüyorum yani”. Benzer şekilde Ö17 de görüşlerini “Ya ben sürecin içerisinde olduğum için doktora yaptığım için takip edebiliyorum ama tabii böyle bir süreç içerisinde olmayan diğer öğretmen arkadaşlar takip etmiyor” şeklinde dile ifade etmiştir.

Öğretmenlerden 4’ü sadece ilgilendiği konulardaki bilimsel çalışmalardan haberdar olduğunu ifade etmiştir. Örneğin Ö2 sadece ilgi alanı olan makaleleri takip ettiğini şu şekilde ifade etmiştir: “Çok nadir, kendi özel ilgime göre haberdar oluyorum. İlgilendiğim konularla ilgili bir şeyse, takip ettiğim bir yer varsa öyle haberdar oluyorum. Yoksa yapılan çalışmalardan haberdar olamıyorum tabii ki. ...Mesela din sosyolojisi ile ilgili işte diyelim ki ben sekülerizme ilgi duyuyorum. Onunla ilgili yayımlanmış güzel bir makale varsa mesela. Zaten sosyal medyada takip ettiğim kişilerden biri yani o alana uygun kişileri takip ediyorum. Onlardan biri paylaşırsa görebiliyorum. Ya da birkaç dergi ya da takip ettiğim şeyler var, orda yayımlanırsa görebilirim”.

Öğretmenlerden 3’ü yapılan bilimsel çalışmalardan haberdar olmadığını ifade ederken biri de sadece ihtiyaç duyduğu zaman bilimsel çalışmaları açıp okuduğunu söylemiştir. Örneğin Ö7 bilimsel çalışmalardan haberdar olmadığını “Hemen hemen hiç haberdar olamıyorum” sözleri ile dile getirirken; katılımcılardan Ö9 ihtiyaç durumunda bilimsel çalışmalara başvurduğuna ilişkin görüşlerini “Aslında kendim kafama takılıp da bir şeye bakmadığım zaman, kafama bir soru işareti takılıyor bununla ilgili bir araştırma var mı diye açıp baktığım zaman haberdar oluyorum. Onun dışında bu makalelerden haberdar olmuyorum” şeklinde dile getirmiştir.

Tablo 2: Öğretmenlerin Bilimsel Çalışmalardan Haberdar Olma Durumu

Kategoriler	Katılımcı kodu	f
Lisansüstü eğitim aldığından dolayı haberdar olma	Ö3, Ö4, Ö5, Ö8, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö19	13
İlgilenilen konulardan haberdar olma	Ö2, Ö6, Ö1, Ö10	4
Haberdar olmama	Ö7, Ö12, Ö20	3
İhtiyaç hissetme durumunda haberdar olma	Ö9	1

Öğretmenlerin Bilimsel Çalışmaların Öğretmenlere Nasıl Ulaştırılabileceğine Dair Görüşleri

Üniversitelerde yürütülen bilimsel faaliyetlerden, lisansüstü eğitim yapmayan öğretmenlerin çoğunun haberdar olmadığı dolayısıyla çalışmaların uygulamaya dönüşme ihtimalinin de azaldığı pek çok öğretmen tarafından ifade edilmiştir. Dolayısı ile öğretmenlerin bu çalışmalardan nasıl haberdar edileceği, öğretmenlere nasıl ulaştırılacağına dair katılımcıların görüş ve önerilerine başvurulmuştur. Tablo 3'te görüldüğü üzere öğretmenler çok sayıda öneri sunmuştur. Öğretmenlerden çoğu (n=12) bu çalışmaların konferans, seminer, kongre gibi etkinlikler yoluyla ulaştırılabileceğini ifade etmiştir. Örneğin, öğretmenlerden Ö10 konudaki görüşlerini "Sempozymlar düzenleyecek, öğretmenlere hizmet içi eğitimler düzenleyecekler. Özellikle biz öğretmenlerin sene başında ve sene sonunda bu seminer dönemi diye adlandırdığımız Eylül ayında yaklaşık 2 hafta, Haziran ayında da 2 hafta bir seminer dönemimiz oluyor. Eylül ayındaki seminer dönemimiz yeni yıla hazırlıkla ilgili eğitim çalışmaları, Haziran ayındaki çalışmalarımız ise geçtiğimiz yılı değerlendirmek yine bizim alanımızla ilgili yapılan yeni çalışmalarını öğretmenlere duyurmak için güzel bir fırsat. Bu tarz seminer dönemlerinde öğretmenlerimiz daha müsait olduğu için akademisyenler, öğretim görevlileri öğretmenleri hizmet içi eğitimler yoluyla veya kongrelerle veya akademik dünyada yapılan az önce bahsettiğim bildiridir, makaledir tez çalışmalarını nasıl bu işin mutfağına taşıyabiliriz dediğimiz sempozymlarla öğretmenlere aktarabilirler" cümleleri ile dile getirmiştir.

Katılımcılardan 6'sı MEB ile işbirliği yapılmasının bu konuda faydalı olabileceğini düşünmektedir. Örneğin Ö19 bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir "Burada tabi ki en önemli etken MEB. MEB'in akademisyenlerle çok verimli bir şekilde çalıştığını düşünmüyorum. Sadece yönetmelikler, şunda bunda hani belki faydalı oluyor ama. Kaliteli bir eğitim verebilmek açısından çok daha etkili olmaları gerektiğini düşünüyorum. En önemli sorumlunun MEB olduğunu düşünüyorum burada. Daha iyi paydaşlar belirleyip öğretmenler ile akademisyenlerin daha fazla birlikte yer alabilmesi gerekiyor".

Katılımcılardan 4'ü akademisyenlerin okul ziyaretinde bulunmasının faydalı olabileceğini ifade etmiştir. Örneğin Ö8 bu

konudaki düşüncelerini "Kesinlikle haftanın belirli günlerinde yurt dışında belli ülkelerde yapıldığı gibi akademik camiadan öğretmenlerin okula gitmesi lazım. Bunu stajyer öğrenciler için değil bizzat eğitimin içinde bulunmak için, ziyaretler olabilir sık sık. Nasıl gerçekleştirildiğini görüp aynı zamanda bu çalışmalarını öğretmenlere seminer şeklinde sunular şeklinde aktarması gerekiyor" şeklinde ifade etmiştir. Yine öğretmenlerden 4'ü hizmet içi eğitimler yoluyla bu çalışmaların duyurulabileceğini ifade etmiştir. Örneğin Ö16 bu önerisini şu şekilde dile getirmiştir: "Yani milli eğitimin hizmet içi eğitimleri var aslında. Yani oralarda hizmet içi eğitime akademisyenler gelebilir ya da eğitim gibi bir şey yapabilirler".

Araştırma katılımcıları bilimsel çalışmalardan öğretmenlerin haberdar olabilmesi için okulların akademik dergilere üye olması, çalışmaların okulların sitesinde yayımlanması, broşürler, pano hazırlama, öğretmenlerin ilgisini çekecek etkinlikler düzenleme ve sosyal medyayı kullanma gibi yöntemlerin kullanılabilmesini ifade etmiştir. Örneğin Ö14'ün bu konudaki görüşleri şu şekildedir: "Bence bununla ilgili ya tebliğler dergisine girebilir çalışmalardan önemli olanları. Veya okullara bu dergilerden gönderilebilir bence. Mesela bizim eğitim fakültesinin dergisi çıkıyor demi? Yılda kaç kere çıkıyor bilmiyorum da. Bu dergiler her çıktığı sayıdan bütün milli eğitim okullarına birer tane gönderilebilir. Gerek ücretli gerek milli eğitimle anlaşarak. Ancak öyle ulaşır. Öğretmen odasına gelecek ki masanın üstünde olacak. Öğretmenler onu merak edip okuyabilecek. Yoksa hiçbir öğretmen bizim alanla ilgili ne tür çalışmalar yapılmış? Bunun bir internetten araştırmasını yapayım kesinlikle yapmaz. Ki ben daha bu yıla kadar akademik çalışmaların nereden yapıldığını bile bilmiyordum yani. Bu yüksek lisansa başladım hocalarım şu yerlerden araştırma yapacaksın dedi. Birçok öğretmenimiz onları bilmiyor. İlla öğretmene ulaşmak gerekiyorsa bence direkt okullara gönderilmesi gerekir. Nasıl mesela TÜBİTAK bilim dergilerini okullara gönderiyor her ay veya 2 ayda bir. Bunun gibi akademik çalışmalardan dergileri okullara gönderilebilir".

Öğretmenlerin Bilimsel Akademik Çalışmalara İlişkin Görüşleri

Araştırma katılımcılarının büyük bir kısmı lisansüstü eğitim yapmaları dolayısıyla bilimsel çalışmalardan haberdardır. Dola-

Tablo 3: Öğretmenlerin Bilimsel Çalışmaların Öğretmenlere Nasıl Ulaştırılabileceğine Dair Görüşleri

Kategori	Katılımcı kodu	f
Kongre, seminer ve konferans	Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö17, Ö18	12
MEB ile işbirliği	Ö1, Ö3, Ö5, Ö8, Ö13, Ö19	6
Okul ziyaretleri	Ö1, Ö6, Ö8, Ö19	4
Hizmet içi eğitim	Ö5, Ö6, Ö10, Ö16	4
Okulların dergi aboneliği	Ö9, Ö14, Ö20	3
Broşür	Ö3, Ö13	2
Okulların sitesinde yayımlama	Ö4	1
Pano hazırlama	Ö6	1
Öğretmenlerin ilgisini çekecek etkinlikler	Ö11	1
Sosyal medya	Ö15	1

Tablo 4: Öğretmenlerin Bilimsel Çalışmalara İlişkin Görüşleri

Kategoriler	Katılımcı kodu	f
Uygulamaya dönüşmüyor	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö16, Ö20	11
Orijinallik ve özgünlük yok	Ö6, Ö8, Ö13, Ö14, Ö15, Ö18	6
Nicelik var nitelik yok	Ö17, Ö19	2
Eğitime önemli katkıları var	Ö14	1
Hayatla iç içe değil	Ö1	1

yısıyla görüşmeler sırasında öğretmenlere bilimsel çalışmalar hakkındaki görüşleri sorulmuştur. Öğretmenlerin çoğunun bilimsel çalışmalar hakkındaki görüşleri olumsuzdur (Tablo 4). Öğretmenlerin çoğu çalışmaların uygulamaya dönüşmediğinden yakınmaktadır (n=11). Öğretmenlerin bir kısmı bu durumun sebebinin yapılan çalışmaların uygulama boyutunda olmadığını genelde yüzeysel çalışmalar yapılması olduğunu düşünürken bir kısmı da MEB ve üniversiteler arasındaki kopuktan kaynaklandığını düşünmektedir. Örneğin katılımcılardan Ö4 bu konudaki görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir: *“Yani uygulamaya çok dönük olduğunu düşünüyorum açıkçası. Şöyle düşünüyorum teorikte her şey tamam güzel ama pratiğe geldiğinde nasıl uygulayacağız, nasıl yapacağız bunun hakkında çok bilgi verilmiyor. Araştırma yapılmış hani 2 değişken birbirini etkiliyor evet ama biz bunu nasıl olumluya çevirebilir ya da uygulamada neler yapabiliriz onun hakkında bir fikir vermediği için çok teorik olduğunu düşünüyorum”*. Benzer şekilde Ö11 MEB ve üniversiteler arasındaki kopukluğu *“Yani bazıları gerçekten çok ilginç geliyor. Uygulamalar çok güzel ama bazı çalışmalarda da sanki çok kopukluk görüyorum. Üniversite tamamen kendi içinde ya da Millî Eğitim kendi içinde yapıyor. Hani ikisi arasında geçiş olan çalışmalara çok fazla rastlamadım. O yüzden de sanki Millî Eğitimdeki işleyiş farklı kendi âleminde, üniversitedekiler de kendi âleminde gibi biraz. Hani çok fazla iç içe değil gibi. Birbirlerinde uzaklar”* şeklinde vurgulamıştır.

Katılımcı öğretmenlerden 6’sı çalışmaların özgünlükten uzak olduğunu düşünmektedir. Örneğin Ö13 bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: *“Genel olarak ben de şu an tez dönemindeyim. Kendi tez çalışmamda da aynı şekilde yaptım. Çok öyle ben kendim de dâhil özgün bir şey ortaya koyamıyoruz yüksek lisansta. Yurt dışında yapılanları falan okuyoruz. Çok güzel çalışmalar oluyor ama bizim ülkemizde çok özgün, çok yaratıcı şeyler ortaya koyamıyoruz. Ben de dâhil yine bu işin içinde. Hep yapılmış şeyler üzerine gidiyoruz. Ufak tefek değişiklikler yapıp bir şeyler ortaya çıkarmaya çalışıyoruz”*.

Araştırma katılımcılarından ikisi çalışmaların nicelik olarak iyi fakat nitelik olarak başarısız olduğunu düşünmektedir. Örneğin Ö17 bu konudaki düşüncesini *“Araştırmalar yapılmalı bu iyi ama mesela gittiğimiz kongrelerde sunulan bildirilere falan baktığımız zaman bazı çalışmalarda artık şey hâline gelmiş. Sırf bildiri sunmak için, sırf çalışma olsun diye yapılıyor. Bir sürü kongre oluyor, bir sürü sempozyum oluyor. Sayı arttıkça da nitelik düşüyor bana göre. Kalite düşüyor. Çok fazla çalışma var ama kaliteye bakarsak bence çok da düşüyor yani”* şeklinde dile getirmiştir.

Bilimsel çalışmaların eğitime önemli katkıları olduğunu ve alanı açısından önemli gelişmelere yol açtığını düşünen Ö14 görüşlerini *“Tabi ki faydalı çalışmalar var özellikle bulgular kısmı ne bileyim araştırılan konu olarak faydalı olduğunu düşünüyorum yapılan çalışmaların. Ama kuralına göre yapıldığını düşünmüyorum yani. İçerik açısından faydalı olduğunu düşünüyorum. Kendi alanımla ilgili yine yapılmış çalışmalar var. Biz yıllardır düşünürüz; çocuklar yıllardır bitişik el yazısı ile yazmaktan sıkılıyorlar. Bunla ilgili çalışma var mı? Hiç bakmamıştım. Son zamanlarda baktım bir sürü çalışma yapılmış bu konu ile ilgili somut bulgular elde edilmiş ki sonunda da Millî Eğitim bu konuda bir adım attı 10 yıl sonunda. Faydalı demek ki bu konudaki çalışmaların mutlaka faydası oluyor”* şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmenlerden Ö1 ise yapılan çalışmaların masa başı yapıldığını ve hayatla iç içe olmadığını şu sözlerle dile getirmiştir: *“Yeni Türk Edebiyatında elbette masa başı çalışma yapılır da. Yani bütün alanlarda masa başı çalışmayı gerektirmiyor bana göre. Düşüncem bu. Bir dil bilgisi alanında bugün ağız derlemeleri veya sözcüklerin 1960’dan 2016 yılına kadar geçen bir 50 yıllık süre var. Örneğin Ereğli yöresinde kullanılan sözcükler. Günümüze kadar hâliyle bir değişime uğramıştır kuşaklar arasında. Onun için biraz daha böyle gerçekçi, hayatla iç içe olması gerektiğini düşünüyorum”*.

Öğretmenlerin Bilimsel Çalışmaların Uygulamaya Dönüşmesine İlişkin Önerileri

Görüşmeler sürecinde katılımcılara yapılan araştırmanın okullarda nasıl uygulamaya dönüşebileceğine dair sorulan soruya öğretmenlerden çok sayıda öneri gelmiştir (Tablo 5). Öğretmenler önerilerini sunarken hem okuldaki tecrübelerini hem de lisansüstü eğitimdeki bilgilerini referans almıştır. Öğretmenlerin çoğu (f=8) MEB ile işbirliği yapmanın faydalı olabileceği önerisinde bulunmuştur. Örneğin, Ö3 bu konudaki önerilerini şu cümlelerde ifade etmiştir: *“Mesela ben bir okulda araştırma yaptım diyelim intihar sebepleri ile ilgili bir araştırma yaptım. İntihar sebeplerini araştırdım. Sonuçları çıktı mesela. Sebepleri ne bileyim aile içi şiddet. Akademisyen bunu Millî Eğitim Bakanlığı ile paylaşabilir. Bakanlıkla akademisyen arasında yürüyecek bir şey tabi ki bu. Sadece öğretmenler bazında değil de. Mesela kurumlar bazında bir şey olması gerekiyor. Bu kurumlarla paylaşılıp ne yapılabilir bu sonucu değiştirmek için? Bir araştırma yapılmışsa bunun kullanılması gerektiğini düşünüyorum. Hani ne yapılabilir mesela aile içindeki sıkıntılardan dolayı çocuk intihara kalkıyor. Bunun için ne yapılabilir? Aile eğitim kurumları açılmış mesela. Bunun gibi başka ne yapabiliriz diye düşünüp hem Millî eğitim hem akademik camia düşünüp karara varıp*

Tablo 5: Öğretmenlerin Bilimsel Çalışmaların Uygulamaya Dönüşmesine İlişkin Önerileri

Kategoriler	Katılımcı kodu	f
MEB ile işbirliği	Ö3, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö12, Ö15, Ö19	8
Öğretmenlerin haberdar edilmesi	Ö6, Ö10, Ö14, Ö16	4
İyi öğretmen yetiştirmek	Ö4, Ö16, Ö17	2
Öğretmenleri lisansüstü eğitime teşvik etmek	Ö13, Ö18	2
Araştırmacıların MEB tecrübesinin olması	Ö13, Ö15	2
Plot uygulamalar	Ö16, Ö20	2
Uygulamaya dönük araştırmalar yapmak	Ö11	1
Akademik faaliyetten arındırılması	Ö1	1
Spesifik çalışmalar yapmak	Ö2	1

uygulama aşamasına dönebilir. İşbirliği gerekli yani. Tek taraflı olacak bir şey değil”.

Öğretmenlerden 4’ü çalışmaların uygulamaya dönüşebilmesinin ilk şartının öğretmenlerin haberdar edilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Örneğin Ö6 bu konudaki düşüncelerini “İlk önce öğretmenlerin haberdar olması gerekiyor. Bununla ilgili eğitimleri almış olması gerekli. Hocalarla sürekli kontak halinde olmaları gerekli. Bir izleme değerlendirme sürecinin hani aktif olması gerekir”.

Araştırma katılımcılardan 3’ü bilimsel çalışmaların uygulamaya dönüşebilmesi için öncelikle yapılması gereken işin eğitim fakültelerinde iyi öğretmen yetiştirmek olduğunu ifade ederken 2’si de araştırmacıların MEB tecrübesi olması gerektiğini vurgulamıştır. Örneğin Ö4 bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “Öğretmenler eğitim fakültelerinde bilgilendirilmeli bence. Yani şu anda öğretmenler eğitim fakültesinden mezun olduktan sonra direkt öğretmen olduğu için hani şu anda belli bir seviyeye ulaşmış öğretmenlere çok bir şey veremeyiz ama eğitim fakültesinde yetiştirirken öğrencilere o bilgiyi verirsek onlar da o bilgiyi mezun olduğunda okullara uygulayabilir. Belki bu sistemle duyurulabilir”. Ö15’in de araştırmacıların MEB tecrübesi olmasının faydalı olabileceğine dair görüşü şu şekildedir: “...Bu noktada şu önemli. Akademisyenin Millî Eğitimde geçmiş var mı yok mu. Bu önemli. Eğer yoksa çünkü Millî Eğitim sınırları olan bir yer. Akademik dünyada sınır yok ama Millî Eğitimde sınırlar var. O konuyu 3 haftada anlatmak zorundasın. Veya o konu sonunda belli kazanımlara ulaşmak zorundasın...”

Araştırma katılımcılarından 2’si öğretmenlerin lisansüstü eğitime teşvik edilebileceği önerisinde bulunurken 2’si de yapılan araştırmaların pilot uygulamalarının yapılabileceğini vurgulamıştır. Örneğin Ö13 öğretmenlerin lisansüstü eğitime teşvik edilmesi konusundaki önerilerini “Öğretmenler yüksek lisans yapmaya özendirilebilir, teşvik edilebilir. O şekilde birlik halinde çalışmalar olarak özgün ürünler ortaya konulur. Ama yani öğretmenlerin işin içinde...” şeklinde ifade etmiştir. Benzer şekilde Ö16 pilot uygulamalar yapılabileceğini “Yani aslında Millî Eğitim mesela proje okulları var. Onlar gibi uygulamaya yönelik okullar seçilebilir mesela. Mesela her ilden bir okul seçilip yapılan araştırma okullarda deneme yapılabilir. Millî Eğitimin proje okulunun üniversite versiyonu olarak düşünebiliriz.

Belki başarılı olabilir. En azından bir okul bunu denemiş olur. Sonuçlara daha çok bakılır. Belki başarısı bütün millî eğitime de yayılabilir bilmiyorum yani” cümleleri ile dile getirmiştir.

Bilimsel çalışmaların uygulamaya dönüşebilmesi için öğretmenlerin getirmiş olduğu önerilerden diğerleri de yapılan çalışmaların daha spesifik olması gerektiğidir. Örneğin, öğretmenlerden Ö2 bu konudaki önerileri şu şekildedir: “Daha pratiğe uyumlu ya da daha spesifik uygulamalar hazırlanabilir. Diyelim ki Selçuklu bölgesindeki okullar için bir proje yapıldı. Yani Selçuklunun da mesela burada bir okul var ya da Selçuklunun dip köşesinde işte çoğunlukla işçi ailelerin çocuklarının gittiği okul var. İkisi farklı farklı. Bu farklılıklar göz önünde bulundurularak hazırlanabilir projeler. Belki öyle daha uygulanabilir hâle gelebilir”. Akademik çalışmaların uygulamaya dönüşmesinin akademik faaliyetten arındırılması ile mümkün olabileceğini ifade eden Ö1 bu konudaki görüşlerini “Akademik en üstten en alt kadar bir değişimi lazım. Topluma yön veren, toplumları bulunduğu yerden ileriye taşıyan siyasiler değildir. Geçmişle barışık ve geleceğe elini uzatan bir toplum olacaksa bunu siyasiler yapamaz. Bunu siyasi partiler yapamaz. Bunu hep beraber bilgili insanlar yapar. Bilgili insanların olduğu yer günümüzdeki adı üniversiteler. Ben böyle düşünüyorum. Maalesef olmuyor şu anda” sözleri ile dile getirmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu araştırmada Eğitim Fakültelerinde yapılan bilimsel araştırmalar, okul öncesinden lise düzeyine kadar MEB’e bağlı okullarda görev yapan ve lisansüstü eğitime devam eden öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak ele alınmıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmeler neticesinde öğretmenlerin yapılan araştırmalardan ne kadar haberdar olduğu, öğretmenlerin akademik çalışmalardan nasıl haberdar edilebileceği, öğretmenlerin akademik çalışmalara ilişkin görüşleri ve öğretmenlerin akademik çalışmaların uygulamaya dönüşmesine ilişkin önerileri açığa çıkarılmıştır.

Öğretmenlerin bilimsel çalışmalardan haberdar olma durumuna bakıldığında; MEB’de görev yapan öğretmenlerin çoğunun çalışmalardan haberdar olmadığı ancak lisansüstü eğitime devam eden öğretmenlerin çoğunun lisansüstü eğitime devam ettiklerinden dolayı ya da bazı konularla ilgilenmeleri sebebiyle haberdar oldukları ifade edilmiştir. Ancak literatürdeki bilgiler

öğretmenlerin eğitim araştırmalarını takip etmesinin mesleki açıdan önemine dikkat çekmektedir (Drill, Miller, & Behrestock-Sherratt, 2012; Şahin & Arcagök, 2013). Öğretmenlerin eğitim alanında meydana gelen değişimleri ve gelişmeleri takip etmesi ise eğitim araştırmalarından haberdar olması ve okuması ile mümkün olabilmektedir (Drill vd., 2012).

Öğretmenlerin bilimsel çalışmalardan yeterince haberdar olmaması üniversite-okul işbirliğinin yetersiz kaldığına işaret etmektedir. Nitekim etkili profesyonel bir işbirliğinin temelinde üretilen bilginin paylaşımı yatmaktadır (Sim, 2010). Araştırma sonuçları eğitim fakültelerinde yapılan pek çok çalışmanın sadece makale ya da tez sayfalarında kaldığını, öğretmenlerin bu çalışmalardan istifade edemediğini göstermektedir. Bu durum yapılan bilimsel çalışmaların amacına ulaşmadığını, eğitim fakültelerinin temel işlevlerinden biri olan eğitim sorunlarına çözüm üretme işlevini (Akman, 2019) yerine getirmekte yetersiz kaldığı şeklinde yorumlanabilir. Ancak öğretmenlerin bilimsel çalışmalardan haberdar olmamasının tek sorumlusu yükseköğretim kurumları değildir. Arslan ve arkadaşları (2012) yaptıkları araştırmada öğretmenlerin bilimsel çalışmaları okumayı bir yük olarak gördüklerini ve takip etme konusunda isteksiz olduklarını ortaya koymuştur. Benzer şekilde Cerit Berber (2013) öğretmen, öğrenci ve akademisyenlerin katılımı ile yürütmüş olduğu araştırmada öğretmenlerin eğitim araştırmalarına karşı ilgisiz ve araştırma kültüründen uzak olduğunu tespit etmiştir.

Yapılan araştırmalardan öğretmenlerin haberdar edilmesi konusunda araştırmaya katılan öğretmenlerin sunmuş olduğu öneriler; kongre, seminer ve konferans düzenlemek, MEB ile işbirliği yapmak, okul ziyaretleri, hizmet içi eğitim, okulların dergi aboneliği, broşürler dağıtmak, okulların sitesinde yayımlamak, pano hazırlamak, öğretmenlerin ilgisini çekecek etkinlikler düzenlemek ve sosyal medyayı kullanmak şeklinde sıralanmıştır. Benzer şekilde Akman (2019) öğretmenlerle yürüttüğü nitel araştırmada üniversite MEB işbirliğini vurgulanmış ve bunun sağlanması için de lisansüstü eğitimlerin teşvik edilmesi, akademisyenlerin okullarda çeşitli şekillerde görevlendirilmesi, akademik dergilerin okullara ulaştırılması, mezun takip sistemi oluşturulması, akademik kongre ve sempozyumların sonuçları ışığında politikalar oluşturulması, MEB' tarafından akademik gelişmeleri takip edecek kadrolar oluşturması gibi öneriler sunulmuştur. Şendağ ve Gedik (2015) de lisansüstü eğitim faaliyetlerinin ve bilimsel çalışmaların eğitim-öğretim ortamında etkileşim öğretmenlerle etkileşim içerisinde yürütülmesi gerektiğine dikkat çekmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin Eğitim Fakültelerinde yürütülen araştırmalara ilişkin görüşleri incelendiğinde genel olarak olumsuz olduğu görülmüştür. Öğretmenler yapılan araştırmaların uygulamaya dönüşmediğini, özgün olmadığını, nitelikten ziyade niceliğin ön planda olduğunu, eğitime herhangi bir katkısının olmadığını ve hayatla iç içe olmadığını ifade etmiştir. Bas ve Kivilcim'in (2017) öğretmenlerin eğitim araştırmalarına ilişkin görüşlerini açığa çıkarmak amacıyla yürüttüğü çalışma bu bulgularla örtüşmektedir. Nitekim, araştırmaya dahil edilen öğretmenler yapılan bilimsel çalışmaların Türk eğitim sisteminde uygulanmadığı yönünde görüş belirtmiştir. Benzer şekilde

Arslan ve arkadaşlarının (2012) yaptığı araştırmada akademik çalışmaların okulların imkânları dikkate alınmadan yapıldığı ve dolayısı ile uygulamaya dönüştürülmesinin güç olduğu vurgulanmıştır. Çünkü öğretmen yetiştirme alanında Türkiye'de yürütülen araştırmalarda birtakım eksiklikler ve yetersizlikler mevcuttur (Yıldırım, 2013). Literatüre bakıldığında yürütülen pek çok araştırma sonucunun Türkiye'deki yayınların nitelik açısından yetersiz olduğunu ortaya koyduğu açıkça görülebilir (Atalay, 2019; Selvitopu vd., 2018; Yıldırım, 2013). Dahası bazı araştırma sonuçları akademik teşvik uygulamasının yayınlarda nitelik düşmesine yol açtığına dikkat çekmiştir (Okumuş & Yurdakal, 2017; Turhan & Erol, 2017).

Eğitim fakültelerinde yürütülen bilimsel çalışmaların uygulamaya dönüşebilmesi için öğretmenlerin sunmuş olduğu öneriler; MEB ile işbirliği yapmak, öğretmenlerin haberdar edilmesi, iyi öğretmen yetiştirmek, öğretmenleri lisansüstü eğitime teşvik etmek, araştırmacıların MEB tecrübesinin olması, pilot uygulamalar, uygulamaya dönük araştırmalar yapmak, akademinin siyasetten arındırılması ve spesifik çalışmalar yapmak şeklinde sıralanmıştır. Üniversite ile MEB arasındaki iş birliği hem öğretmenlerin akademik çalışmalardan haberdar edilmesi hem de akademik çalışmaların uygulamaya dönüşebilmesi için öğretmenlerin en fazla üzerinde durduğu konu olmuştur. Literatüre baktığımızda yürütülen araştırmaların da bu noktaya özellikle dikkat çektiği ve akademisyen-öğretmen işbirliğinin zayıf olduğuna işaret ettiği görülmektedir (Akman, 2019; Bozan, Yayla, Demirbaş, Sayın, Saygın, & Yağız, 2004; Kirman Bilgin, Kala, & Sungur Alhan, 2019). Üniversiteler ile okullar arasındaki iş birliğinin zayıf olması öğretmenlerin aldıkları hizmet içi eğitimin (HİE) kalitesini de olumsuz etkilemektedir. Çünkü öğretmenlerin HİE ve seminer süreçlerinde üniversitelerin ve akademisyenlerin önemli bir rolü bulunmaktadır (Kirman Bilgin vd., 2019). Bu bakımdan etkili iş birliğinin sağlanması hizmet içi eğitimin niteliğini artıracak, yürütülen bilimsel çalışmaların öğretmenlere ulaştırılmasını ve uygulamaya dönüşmesini kolaylaştıracaktır. Araştırma kapsamında öğretmenlerin sıklıkla vurguladığı bir diğer husus da iyi öğretmen yetiştirmek olmuştur. Öğretmenler lisans eğitiminin kalitesinin artmasının yürütülen bilimsel çalışmaların uygulamaya dönüşmesine katkı sağlayacağını ifade etmiştir. Ancak literatürde eğitim fakültelerinin öğretmen yetiştirme konusunda birtakım yetersizliklerinin ve sınırlılıkların olduğuna dikkat çekilmiştir (Abazoğlu, Yıldırım & Yıldızhan, 2016; Ayas, 2009; Şendağ & Gedik, 2015). Dolayısı ile öğretmenlerin sunduğu önerilerin literatürde de karşılığı olduğunu söylemek mümkündür.

Sınırlılıklar ve Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlar hem Millî Eğitim hem de üniversite ile iç içe olan öğretmenlerin akademik çalışmalara yönelik görüşlerini açığa çıkarması bakımında önemlidir. Araştırma sonuçları, üniversite camiasının, öğretmenlerin ve politika yapıcıların eğitim-öğretim, akademik çalışmalar ve mevcut işleyiş hakkındaki sorunları anlaması ve içgörü sahibi olması bakımından katkı sağlayıcı niteliktedir. Tüm bunlarla beraber her araştırmada olduğu gibi bu araştırmanın da birtakım sınırlılıkları bulunmaktadır. Katılımcı grubunun tek bir devlet üniversitesinde lisansüstü eğitime devam eden öğretmen-

lerden oluşması bir sınırlılık olarak düşünülebilir. Bu sınırlılığı ortadan kaldırmak adına gelecekte yapılacak araştırmalarda farklı üniversitelerde lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin görüşlerine başvurabilir. Araştırmaya çeşitli branşlardan öğretmenler katılmıştır. Ancak eğitim fakültelerinde görev yapan akademisyenlerin katılımı ile daha geniş çaplı araştırmaların yapılması mevcut sorunların doğasının anlaşılması ve çözüm önerilerinin üretilmesi açısından daha faydalı olabilir. Araştırma nitel araştırmanın derinlemesine bilgi edinme avantajına sahip olsa da daha geniş öğretmen kitlesinin bu konudaki görüş ve önerilerini açığa çıkarmak için nicel boyutta tarama çalışmaları yapılabilir.

Araştırmada öğretmenler akademik araştırmalara ilişkin pek çok öneri sunmuştur. Bu önerilerin başlıcaları üniversite-MEB iş birliği, lisans eğitiminin kalitesinin artırılması, öğretmenlerin lisansüstü eğitime teşvik edilmesi, öğretmenlerin akademik çalışmalardan sempozyum, hizmet içi eğitim, broşürler, dergiler ve sosyal medya gibi kanallar aracılığı ile haberdar edilmesidir. Öğretmenlerin sunduğu bu önerilerin politika yapıcılar ve eğitim fakülteleri tarafından dikkate alınması yararlı olacaktır.

TEŞEKKÜR

Araştırma verilerinin toplanması ve içerik analizi süreçlerinde yardımcı olan çalışma arkadaşım Dr. Tolga SEKİ'ye teşekkür ederim.

KAYNAKLAR

- Abazoğlu, İ., Yıldırım, O., & Yıldızhan, Y. (2016). Geçmişten günümüze Türk eğitim sisteminde öğretmen yetiştirme. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(6), 143-160.
- Academic Ranking of World Universities (2021). *About academic ranking of world universities*. 17.04.2021 tarihinde <http://www.shanghairanking.com/aboutarwu.html> adresinden alınmıştır.
- Ağralıoğlu, N. (2012). Türkiye'de üniversitelerin kalitesini belirlemek için bir yaklaşım. *Journal of Higher Education & Science/Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(3), 147-165. doi: 10.5961/jhes.2012.046
- Akdemir, A. S. (2013). Türkiye'de öğretmen yetiştirme programlarının tarihçesi ve sorunları. *Electronic Turkish Studies*, 8(12), 15-28.
- Akman, Y. (2019). Eğitim fakültelerinin misyonları üzerine bir araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 46, 39-56. doi: 10.9779/pauefd.452829
- Ak, M. Z., & Gülmez, A. (2006). Türkiye'nin uluslararası yayın performansının analizi. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 1(1), 22-49.
- Alkan, R. M. (2014). Üniversite-sanayi işbirliği için bazı öneriler. *Yükseköğretim Dergisi*, 4(2), 61-68.
- Al, U. (2012). Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin yayın ve atf performansı. *Bilgi*, 62, 1-20.
- Al, U. (2008). *Türkiye'nin bilimsel yayın politikası: Atf dizinlerine dayalı bibliyometrik bir yaklaşım*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Arslan, S., Serbest, A., & Yıldız, Y. (2012, Haziran). Öğretmenlerin akademik çalışmalara bakış açıları ve bu çalışmalarını derslerinde uygulama düzeyleri. *X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*, Niğde.
- Atalay, S. (2019). Akademik taylorizm, performans yönetimi ve akademik üretimde niceliğin önemi: akademisyenler üzerine niteliksel bir çalışma. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 42, 291-322.
- Ayas, A. (2009). The importance of teaching profession and current problems in teacher training. *Inonu University Journal of the Faculty of Education (INUJFE)*, 10(3), 1-11.
- Azar, A. (2011). Türkiye'deki öğretmen eğitimi üzerine bir söylem: Nitelik mi, nicelik mi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(1), 36-38.
- Bas, G., & Kivilcim, Z. S. (2017). Teachers' Views about Educational Research: A Qualitative Study. *International Journal of Progressive Education*, 13(2), 60-73.
- Bozan, M., Yayla, D., Demirbaş, A., Sayın, M., Saygın, Ö., & Yağız, Z. (2004). *Eğitim araştırmalarında MEB-Üniversite iş birliği*. 13.05.2021 tarihinde https://www.megep.meb.gov.tr/earged/earged/Meb_Universite_isbirligi.pdf adresinden alınmıştır.
- Cerit-Berber, N. (2014). Ortaöğretim öğrencilerinin ve öğretmenlerinin eğitim araştırmalarına bakışı. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36, 142-159.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. (M. Bütün, & S. B. Demir, Çev. Ed.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Dippo, D. (2005). Redefining Community-Urban University relations: A project for education faculties?. *Teaching Education*, 16(2), 89-101.
- Drill, K., Miller, S., & Behrstock-Sherratt, E. (2012). *Teachers' perspectives on educational research*. Naperville, IL: American Institutes for Research.
- Durukan, H. (2004). Ülkemizin kalkınmasında çağdaş üniversitelerin yeri. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 19-25.
- Ekiz, D. (2006). Primary school teachers' attitudes towards educational research. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 6(2), 395-402.
- Ekiz, D. & Yiğit, N. (2012). Öğretmen adaylarının eğitim araştırmalarının amaç ve çeşitleri hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(23), 3-21.
- Erdem, A. R. (2005). Üniversitenin var oluş nedeni. *Pamukkale Üniversitesi Eğitimi Fakültesi Dergisi*, 17, 104-116.
- Erdem, A. R. (2013). Bilgi toplumunda üniversitenin değişen rolleri ve görevleri. *Yükseköğretim Dergisi*, 3(2), 109-120.
- Günay, D. (2004, Mayıs). Üniversitenin neliği, akademik özgürlük ve üniversite özerkliği. *I. Uluslararası Üniversite Eğitimi Kongresi*, İstanbul.
- Karadağ, E., Yalçın, M., Çiftçi, K., Danışman, Ş., Sölpük, N., Tosuntaş, Ş., & Ay, Y. (2017). Türkiye'de eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme alanındaki bilimsel yayınların atf analizleri. *Bilgi Dünyası*, 18(1), 9-28.
- Kirman Bilgin, A., Kala, N., & Sungur Alhan, S. (2019). Eğitim fakültesi ve milli eğitim müdürlüğü arasındaki iş birliği sürecinin incelenmesi. *Journal of Social Sciences/Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(33), 1-32. doi: 10.14520/adyusb.492826

- Korkut, H. (2001). *Sorgulanan yüksek öğretim*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (S.Turan, Çev. Ed.). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Okumuş, K., & Yurdakal, I. H. (2017). Akademisyenlerin akademik teşviğe ilişkin görüş ve düşünceleri. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 58, 145-156. doi: 10.9761/JASSS7057
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (M. Bütün & B. Demir, Çev.). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Pedro, F. (2009). Continuity and change in the academic Profession in European countries. *Higher Education in Europe*, 34(3-4), 411-429.
- Sakınç, S. ve Bursalıoğlu, S. A. (2012). Yükseköğretimde küresel bir değişim: Girişimci üniversite modeli. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(2), 92-99.
- Sim, C. (2010). Sustaining productive collaboration between faculties and schools. *Australian Journal of Teacher Education*, 35(5), 18-28. doi: 10.14221/ajte.2010v35n5.2
- Şahin, Ç., & Arcagök, S. (2013). İlköğretim öğretmenlerinin eğitim araştırmalarına yönelik yaklaşımları. *Bilgisayar ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 1-20.
- Şendağ, S., & Gedik, N. (2015). Yükseköğretim dönüşümünün eşliğinde Türkiye’de öğretmen yetiştirme sorunları: Bir model önerisi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(1), 72-91.
- Şenses, F. (2007). Uluslararası gelişmeler ışığında türkiye yükseköğretim sistemi: temel eğilimler, sorunlar, çelişkiler ve öneriler. *Economic Research Center Working Papers in Economics*, 7(5), 1-32.
- Şişman, M. (2009). Öğretmen yeterlilikleri: Modern bir söylem ve retorik. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 63-82.
- Times Higher Education World University Rankings (2021). *About THE’s rankings*. 17.04.2021 tarihinde <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/about-the-times-higher-education-world-university-rankings> adresinden alınmıştır.
- Turhan, M., & Erol, Y. C. (2017). Akademisyenlerin akademik teşvik ödeneğine ilişkin görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 281-296.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (1982). *Yükseköğretim kurumları*. 16.04.2021 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2709.pdf> adresinden alınmıştır.
- US News and Reports” (2021). *Frequently asked questions: Best global universities rankings*. 17.04.2021 tarihinde <https://www.usnews.com/education/best-global-universities/articles/rankings-faq#question3> adresinden alınmıştır.
- Yavuzçehre, P. S. (2016). Üniversitelerin kentlerine etkileri: Denizli Pamukkale Üniversitesi örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(1), 235-250.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde bilimsel araştırma yöntemleri* (9. bas.). Seçkin Yayıncılık: Ankara.
- Yıldırım, A. (2013). Teacher education research in Turkey: Trends, issues and priority areas. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 175-191.
- Yin, R. K. (2009). *Case study research: Design and method* (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Yükseköğretim Kanunu (1981). *Yükseköğretim kurumlarının görevleri*. 16.04.2021 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2547.pdf> adresinden alınmıştır.